

รายงานสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บูรณาการพหุปัญญา ด้านภาษา

ชื่อผลงาน การพัฒนาการอ่าน การเขียน
สำหรับนักเรียนเรียนรวม โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม
ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้”

ปีการศึกษา ๒๕๖๗

นางจิตติมา สุ่มหา

ตำแหน่ง ครูผู้เลี้ยงนักเรียนพิการเรียนร่วม

โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดทำผลงาน / นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน การพัฒนาการอ่าน การเขียน สำหรับนักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้”

บูรณาการพหุปัญญาด้าน

☒ ภาษา	☐ ตรรกะและคณิตศาสตร์
☐ วิทยาศาสตร์	☐ เครื่องกลและอิเล็กทรอนิกส์
☐ ศิลปะ/มิติสัมพันธ์	☐ การได้ยิน
☐ การเคลื่อนไหวและกล้ามเนื้อ	☐ สังคมและอารมณ์

ชื่อเจ้าของผลงาน นางฐิติมา สู่หา

ชื่อสถานศึกษา / หน่วยงาน โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม

ขนาดโรงเรียน

- ☒ ขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ
- ☐ ขนาดกลาง
- ☐ ขนาดเล็ก

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โทรศัพท์ ๐๔๓-๐๒๙๖๕๘
โทรสาร ๐๔๓-๗๘๑๓๒๖ อีเมลล์ Chk203@hotmail.com

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทฤษฎีพหุปัญญา เรื่อง การพัฒนาการอ่าน การเขียน สำหรับนักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค“บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้” เอกสารชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการกับหนังสือนิทาน หนังสือวรรณคดี หนังสือเรื่องสั้น ฯลฯ ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับครู และผู้สนใจที่จะนำไปใช้ฝึกทักษะกระบวนการแก่ผู้เรียน และเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทในการปฏิบัติกิจกรรมที่มีครูให้คำแนะนำ ให้นักเรียนเกิดทักษะ กระบวนการ สามารถนำความรู้ และทักษะทางภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง

ผู้จัดทำหวังว่า แผนการจัดการเรียนรู้นี้จะเป็นประโยชน์ทั้งครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะทางภาษา ให้ได้ผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตรไม่มากนักน้อย หากผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขออภัยมา ณ โอกาส นี้

จิตติมา สุ่มหา

สารบัญ

รายการ	หน้า
การจัดการเรียนการสอนแบบ Active leaning	๑
ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ	๑
จุดประสงค์ และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน	๓
แผนการจัดการเรียนรู้	๖
- กระบวนการจัดการเรียนรู้/วิธีการจัดการเรียนรู้บูรณาการพหุปัญญา	๗
- สื่อ/ แหล่งเรียนรู้	๘
- การวัดและประเมินผล/เครื่องมือ	๘
- บันทึกหลังสอน/บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้	๙
- ผลงาน/ชิ้นงาน	๑๗

แบบการนำเสนอสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ชื่อผลงาน การพัฒนานักเรียนเรียนรวม โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม

ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้”

การจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน นางจิตติมา ส่วยหา ตำแหน่ง ครูพี่เลี้ยงฯ

สังกัด โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ตำบล เชียงยืน อำเภอเชียงยืน จังหวัด มหาสารคาม

รหัสไปรษณีย์ ๔๔๑๖๐ โทรศัพท์ ๐๘๘-๕๘๓๑๓๕๖ E-mail : Chitima@cyp.ac.th

เว็บไซต์โรงเรียน <http://www.cyp.ac.th>

ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

ประเทศไทยของเรามีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและดำรงชีวิตประจำวัน เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนผ่าน เทคโนโลยีก้าวหน้าขึ้นเกิดเทคนิคใหม่ ๆ ในการสื่อสารที่มุ่งเน้นไปที่ความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น ส่งผลให้การใช้ภาษาไทยทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนเริ่มผิแผยไปโดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก ๆ การจะปลูกฝังรากฐานทางภาษาที่ถูกต้องนั้นเริ่มต้นที่โรงเรียน และก่อนจะไปถึงทักษะการพูดและเขียนแน่นอนว่าต้องเริ่มที่ทักษะการอ่าน

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคมการอ่านการเขียนทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญาความรู้ความสามารถพฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดขงชีวิตการอ่านการเขียนจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง เช่น การอ่านการเขียนเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านหรือเขียนมากย่อมรู้มากและถ้านำความรู้นั้น ไปใช้ ประโยชน์ต่อสังคม สังคมย่อมมีประสิทธิภาพในการพัฒนาในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๒ ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเป็นสัักยภาพ แต่ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหา การศึกษาของครูยังไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนยังไม่มีการที่หลากหลายที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จึงทำให้เด็กในวัย แรกเริ่มในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาด้านการอ่านการเขียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ยังคงเป็น ปัญหาที่สำคัญเพราะถ้านักเรียนมีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียนแล้ว

จะทำให้กระบวนการเรียนรู้และ เข้าใจในบทเรียนทุก ๆ วิชา นั้นมี ปัญหาและทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย ไม่กระตือรือร้นที่จะเรียน ด้วยเหตุนี้ นโยบาย การศึกษาจึงเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ยกระดับการอ่านการเขียนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ คือ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จนถึงปัจจุบันเป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ดังนั้นการ จัดการเรียนรู้ภาษาไทยให้นักเรียนอ่านออกและเขียนได้ จึงเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงของการศึกษาของชาติ โดย เพราะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งเป็นวัยที่มีปัญหาด้านการอ่านมากกว่าระดับชั้นอื่น เพราะอยู่ในช่วงวัยที่เริ่ม พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ทักษะสองด้านนี้จะ ส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต หากผู้ใดมีความบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่านและเขียน ก็จะ ส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการสื่อสารและการเรียนรู้ในระดับชั้นต่อไป ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนสอนต้อง วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองและการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอาจเพิ่มเติมขึ้นได้ ในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนต้องจัดกระบวนการที่หลากหลาย ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ ๑ -๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ของ นักเรียนโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ที่มีผลการเรียนระดับดี เกเรด ๓ ขึ้นไป จำแนก เป็นระดับชั้นและภาคเรียน

ระดับชั้น	นักเรียน (คน)	นักเรียนที่มีผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป					
		ภาคเรียนที่ ๑		ภาคเรียนที่ ๒		โดยรวม	
		เกรด ๓ ขึ้นไป	ร้อยละ	เกรด ๓ ขึ้นไป	ร้อยละ	เกรด ๓ ขึ้นไป	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๔๔	๑๓๕	๕๖.๕๖	๑๕๔	๖๓.๑๑	๒๘๙	๕๙.๖๓
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๒๕๘	๑๓๔	๕๑.๕๔	๑๗๔	๖๗.๔๔	๓๐๘	๕๙.๕๖
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๒๕๑	๑๖๗	๖๖.๕๓	๑๕๓	๖๐.๕๖	๓๒๐	๖๐.๙๔
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๒๘๗	๒๐๕	๗๑.๔๓	๑๔๗	๕๑.๒๒	๓๕๒	๖๖.๕๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๒๘๕	๑๖๘	๕๙.๕๕	๑๖๒	๕๖.๘๔	๓๓๐	๖๒.๗๔
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๒๕๘	๑๖๕	๕๖.๗๑	๑๘๗	๖๒.๗๕	๓๕๖	๖๗.๖๘
รวม	๑๖๒๓	๕๘๒	๖๐.๕๑	๕๗๗	๖๐.๒๐	๑๑๕๙	๖๒.๐๗

จากข้อมูล พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยปีการศึกษา ๒๕๖๖ ที่มีผลการเรียนระดับดี เกเรด ๓ ขึ้นไปทุกระดับชั้นโดยรวมคิดเป็นร้อยละ ๖๒.๐๗ ซึ่งมีคะแนนอยู่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ ที่โรงเรียนตั้งไว้ ข้าพเจ้าจึงมีความสนใจในการ

คิดค้นนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอนขึ้นเพื่อที่จะพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ให้นักเรียนเรียนรวมสามารถอ่านออกเขียนได้ ให้สูงกว่าร้อยละ ๘๐ ที่โรงเรียนตั้งไว้ จากปัญหาดังกล่าวข้าพเจ้าจึงได้คิดค้น นวัตกรรมวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดการ เรียนการสอนแบบ Active leaning แก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนเรียนรวม เพื่อให้ นักเรียน สามารถ อ่านออกและเขียนได้

จุดประสงค์ และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน

๑. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนเรียนรวม
๒. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนเรียนรวม
๓. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีในด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนเรียนรวม

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จำนวน ๓๔ คน สามารถพัฒนาด้านการอ่านเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐
๒. นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จำนวน ๓๔ คน สามารถพัฒนาด้านการเขียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐
๓. นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จำนวน ๓๔ คน ที่มีเจตคติที่ดีในการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. ร้อยละ ๘๐ นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จำนวน ๓๔ คน มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านที่สูงขึ้น
๒. ร้อยละ ๘๐ นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จำนวน ๓๔ คน มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านการเขียนที่สูงขึ้น
๓. ร้อยละ ๘๐ นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จำนวน ๓๔ คน มีเจตคติที่ดีในด้านการอ่านและการเขียน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

กระบวนการผลิตผลงาน รูปแบบวิธีการในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็น เลิศ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบ Active leaning แก้ปัญหาการอ่านออก เขียนได้ นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้” โดยใช้กระบวนการดำเนินงานวงจรบริหารที่มี คุณภาพ PDCA ดังนี้ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนในการวางแผนที่จะพัฒนา การจัดการเรียนการสอนแบบ Active leaning แก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม มีขั้นตอนดังนี้

- ผลสัมฤทธิ์การประเมินความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๖
- ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning แก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ นักเรียนเรียนรวม โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้”
- ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ในการ ขับเคลื่อนการพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนเรียนรวม โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้”

ขั้นตอนการตามแผน (DO)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนศึกษาผู้เรียนรายบุคคล ค้นหาปัญหาและความ ต้องการของนักเรียน เป็นขั้นตอนการจำลองสถานการณ์ให้การอ่านไม่ออก เขียนไม่คล่องเปรียบเสมือน โรคที่ ต้องการได้รับการรักษาอย่างเร่งด่วน โดยแบ่งได้ทั้งหมด ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นตอนการคัดกรองใช้แบบฝึกการคัดกรองความสามารถในการอ่านเขียน นักเรียนโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จากกระทรวงศึกษาธิการ

๒. วินิจฉัยปัญหา ขั้นตอนนี้จะเป็นการค้นหาสาเหตุการอ่านไม่ออกเขียนไม่คล่อง โดยสรุปการวินิจฉัยปัญหา ด้านการอ่านการเขียนและการมีเจตคติที่ดีในการอ่านและการเขียนได้ ดังนี้

จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ครูหาวิธีการจัดการเรียนการสอนหรือรูปแบบการสอนที่ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน มีการปรับการเรียนการสอนแบบบรรยายเป็นการสอนรูปแบบ Active Learning จากการคัดกรองทำให้รู้ว่า นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถต่างกัน ความชอบต่างกัน ซึ่งครูได้สังเกตเห็นว่าในแต่ละห้องจะมีนักเรียนที่มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนสะกดคำไม่ได้บ่อยครั้งและในจำนวนนั้นมีเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disability: LD) รวมอยู่ด้วย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขให้เร็วที่สุด ครูจึงออกแบบเครื่องมือในการใช้ทำกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้ตรงจุด ด้วยการใช้ “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้”

โดยครูได้ชักชวนเหล่านักเรียนรุ่นพี่ที่มีทักษะด้านภาษาไทยในระดับดีมาเป็นจิตอาสาช่วยสอนน้อง ๆ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และเพื่อน ๆ ในชั้นเดียวกัน โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่มการอ่าน ซึ่งสมาชิกในแต่ละกลุ่มจะมีทักษะในการอ่านที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ กลุ่ม A คือนักเรียนที่อ่านได้ กลุ่ม B คือนักเรียนที่อ่านได้แต่สะกดไม่คล่อง กลุ่ม C คือนักเรียนที่อ่านไม่ได้และสะกดไม่คล่อง เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่าน-เขียนตามพื้นฐานของเด็ก ฝึกฝนตามลำดับขั้นจนเด็ก ๆ สามารถอ่านคล่องด้วยเครื่องมืออย่าง “นิทานฝึกอ่าน” ที่เข้าใจพื้นฐานและความสนใจของผู้เรียนเป็นอย่างดี โดยมีวิธีฝึกตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ ๑ ฝึกอ่านทุกวันในช่วงพักกลางวันเพื่อความต่อเนื่อง โดยใช้หนังสือเรียนและนิทาน
คำอักษรไทย

ขั้นที่ ๒ ฝึกการอ่านควบคู่กับการเขียน เริ่มตั้งแต่ตัวอักษรไทย คำ ประโยค ไปจนถึงนิทาน

ขั้นที่ ๓ ฝึกการคัดลายมือ นอกจากช่วยให้ลายมือสวยแล้วยังช่วยให้จดจำรูปแบบของคำศัพท์ต่าง ๆ
ได้มากขึ้นด้วย

ขั้นที่ ๔ ฝึกวาดรูปประกอบคำ ให้นักเรียนได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสนุกไปกับการเรียนรู้
และเข้าใจเรื่องการผสมคำมากขึ้น

ขั้นที่ ๕ ฝึกการใช้คำมาแต่งเป็นประโยคเพื่อเล่าเรื่องในรูปภาพหรือเล่าเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น
แบบง่าย ๆ เช่น “ใคร + กำลังทำอะไร” หรือ “ใคร+ทำอะไร+กับใคร”

ขั้นที่ ๖ ฝึกการเขียนตามภาพวาดอย่างมีอิสระทางความคิด

นักเรียนจะได้ฝึกฝนผ่านบันได ๖ ขั้นนี้โดยมีนักเรียนอาสาและครูคอยช่วยสอนอย่างใกล้ชิด และ
เมื่อครบ ๖ ขั้นแล้วก็จะเริ่มสอนขั้นที่ ๑-๖ ใหม่เพื่อให้ทักษะการอ่านและเขียนเข้มแข็งขึ้นเรื่อย ๆ นักเรียนที่
เข้าร่วมเองก็มีความภูมิใจในตัวเองที่สามารถอ่านออกเขียนได้มากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ปีการศึกษา ๒๕๖๓

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

เวลา ๒๐ ชั่วโมง

เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร

เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

ท.๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ท.๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท.๑.๑ ม.๕/๑ ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ท.๔.๑ ม.๕/๑ ๑. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

ท.๔.๑ ม.๕/๒ ๒. จำแนกส่วนประกอบของประโยค

สาระสำคัญ

การใช้ภาษาไทยที่จะสื่อความหมายได้ถูกต้อง ชัดเจน ผู้ใช้ต้องมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการใช้ภาษา การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประโยค อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพูดและการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอ่านประโยค แล้ววิเคราะห์แยกส่วน ประโยคบอกเล่า

ประโยคปฏิเสธ และประโยคคำถาม ได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถเขียนประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา

สาระการเรียนรู้

๑. ประโยคเพื่อการสื่อสาร

๑.๑ ประโยคบอกเล่า

๑.๒ ประโยคปฏิเสธ

๑.๓ ประโยคคำถาม

คุณธรรมจริยธรรมที่ต้องการเน้น เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม (Social Skills)

๑. การทำงานระบบกลุ่ม

๒. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

๓. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๔. การยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

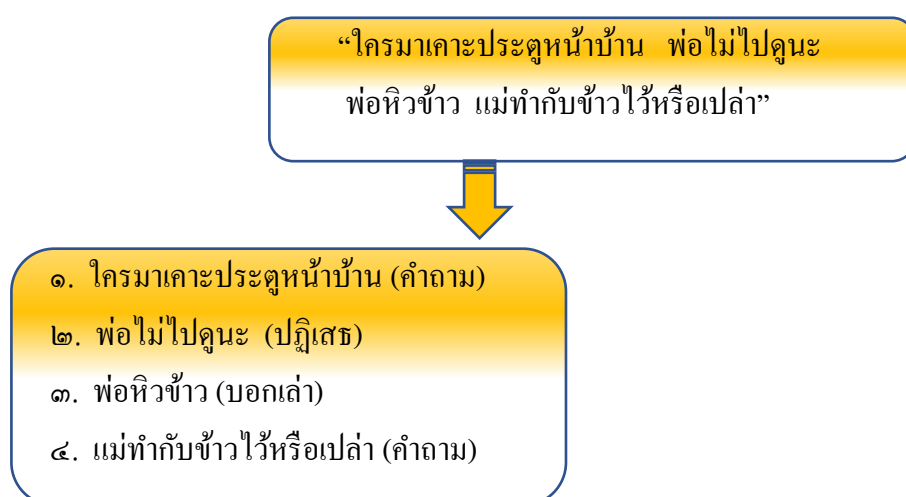
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ สร้างความสนใจ (engagement)

ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิข้อความแผ่น ที่ครูนำมาติดบนกระดาน แล้วช่วยกันวิเคราะห์ว่า มีประโยคอะไรบ้าง (ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม)

ตัวอย่าง

ขั้นที่ ๒ สำรวจและค้นหา (exploration)

๑. นำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย มาให้นักเรียนดูเพื่อเป็นการทบทวน ขั้นตอนในการทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย ครูแนะนำจุดบกพร่องเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนจะได้ปรับปรุงตนเองในการทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย ในเรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสารต่อไป

๒. ให้นักเรียนศึกษาความรู้หลักเกณฑ์ทางภาษา ในแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย จนเข้าใจแล้วให้ทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย นักเรียนตรวจแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย จากบัตรเฉลย นักเรียนที่ทำคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ครูให้ศึกษาความรู้หลักภาษาอีกครั้ง และทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทยแก้ไข

ขั้นที่ ๓ อธิบายและลงข้อสรุป (explanation)

๓. ครูและนักเรียนศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร จากใบความรู้เพื่อเป็นการสรุปอีกครั้งและร่วมกันอภิปรายหน้าชั้นเรียน โดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจทุกคน

๔. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และตรวจแบบทดสอบจากบัตรเฉลย ครูบันทึกคะแนนเพื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน นักเรียนที่ทำคะแนน ไม่พัฒนาขึ้นครูให้นักเรียนศึกษาจากแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร และทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย อีกครั้ง

สื่อการเรียนการสอน

๑. แบบประเมินใบงานประกอบแผนการสอน เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
๒. แบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
๓. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
๔. แบบบันทึกคะแนนก่อน - หลังเรียนแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย

กระบวนการวัดผล-ประเมินผล

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

๑.๑ ตรวจสอบคำตอบจากแบบทดสอบหลังเรียนแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร

๑.๒ ตรวจใบงาน

๑.๓ ตรวจสอบแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร

๒. เครื่องมือการวัดและประเมินผล

๒.๑ แบบทดสอบ

๒.๒ แบบประเมินผลงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ในขั้นตอนและการทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย ครูควรเน้นความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

๒. กิจกรรมที่นักเรียนมีปัญหาครูควรแนะนำให้ไปศึกษาเนื้อหาอีกครั้ง

ข้อเสนอแนะ/การตรวจ/การนิเทศ ของผู้บริหารโรงเรียน

.....

(ลงชื่อ)

(นายชัชกร พิกุลทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม

บันทึกหลังการสอน

๑. กระบวนการเรียนการสอน

๑.๑

๑.๒

๑.๓

๑.๔

๒. คุณภาพหรือผลสัมฤทธิ์

๒.๑

๒.๒

๒.๓

๓. ตั้งจุดประสงค์ไว้ ๓ จุดประสงค์ ผลการประเมินในระดับห้องเรียนดังนี้

๓.๑

๓.๒

๓.๓

๔. ปัญหา / อุปสรรค

๔.๑

๔.๒

๕. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

๕.๑

๕.๒

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางจิตติมา สุ่มหา)

ตำแหน่ง พี่เลี้ยงฯ

ระดับคุณภาพ	จำนวนข้อที่ทำได้ถูกต้อง	ความหมาย
๑	ต่ำกว่า ๕ ข้อ	ต้องปรับปรุงแก้ไข
๒	๖ - ๗ ข้อ	พอใช้
๓	๘ - ๑๐ ข้อ	ดีมาก

[illegible]

ผู้ประเมิน

(นางจิตติมา สู้ยหา)

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม

เกณฑ์การประเมิน

๑. การประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล แต่ละรายการในแบบประเมินแต่ละด้านใช้เกณฑ์ ดังนี้
 - ๑.๑ ไม่ร่วมมือปรึกษาหารือกัน ไม่มีความรับผิดชอบ งานเสร็จทันเวลาได้ ๑ คะแนน
 - ๑.๒ ไม่ร่วมมือปรึกษาหารือกัน ผลงานถูกต้องเสร็จทันเวลา ได้ ๒ คะแนน
 - ๑.๓ ปรึกษาหารือร่วมมือกัน รับฟังความคิดเห็นกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรับผิดชอบ ตั้งใจทำงาน
ผลงานถูกต้องเสร็จทันเวลา มีนิสัยที่ดีในการทำงาน ได้ ๓ คะแนน
 - ๑.๔ ระดับคุณภาพ มี ๓ ระดับ คือ ระดับคุณภาพ ๑ หรือต้องแก้ไขปรับปรุง
ระดับคุณภาพ ๒ หรือพอใช้
ระดับคุณภาพ ๓ หรือดีถึงดีมาก
๒. เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ นักเรียนต้องได้คุณภาพ ระดับ ๒ ขึ้นไป

สรุปผลการประเมินรายบุคคล

[illegible]

ลำดับที่	ชื่อ	สรุปผลการประเมิน		
		๑	๒	๓
รวมจำนวนนักเรียนที่ได้ในแต่ละระดับคุณภาพ				
ค่าเฉลี่ยทั้งห้องเรียน				
ค่าเฉลี่ยทั้งห้องเรียนคิดเป็นร้อยละ				
สรุปผลการประเมินระดับห้องเรียน				

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(นางฐิติมา สุธา)

[illegible]

ลำดับ เลขที่	ชื่อ	สรุปผลการประเมิน		
		๑	๒	๓
รวมจำนวนนักเรียนที่ได้ในแต่ละระดับคุณภาพ				
ค่าเฉลี่ยทั้งห้องเรียน				
ค่าเฉลี่ยทั้งห้องเรียนคิดเป็นร้อยละ				
สรุปผลการประเมินระดับห้องเรียน				

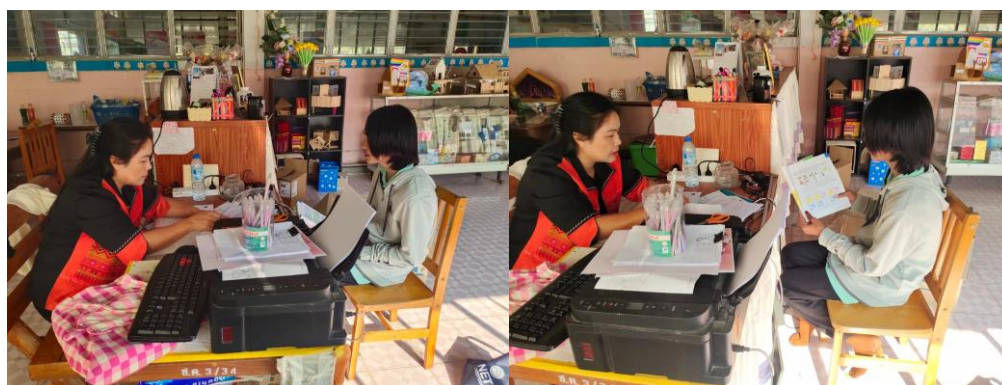
ขั้นที่ ๑ ฝึกอ่านทุกวันในช่วงพักกลางวันเพื่อความต่อเนื่อง โดยใช้หนังสือเรียนและนิทานคำ
อักษรไทย

ขั้นที่ ๒ ฝึกการอ่านควบคู่กับการเขียน เริ่มตั้งแต่ตัวอักษรไทย คำ ประโยค ไปจนถึงนิทาน

ขั้นที่ ๓ ฝึกการอ่านฝึกคัดลายมือ นอกจากช่วยให้ลายมือสวยแล้วยังช่วยให้จดจำรูปแบบของ
คำศัพท์ต่าง ๆ ได้มากขึ้นด้วย

ขั้นที่ ๔ ฝึกวาดรูปประกอบคำ ให้นักเรียนได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสนุกไปกับการเรียนรู้
และเข้าใจเรื่องการผสมคำมากขึ้น

ขั้นที่ ๕ ฝึกการใช้คำมาแต่งเป็นประโยคเพื่อเล่าเรื่องในรูปภาพหรือเล่าเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น
แบบง่าย ๆ เช่น “ใคร + กำลังทำอะไร” หรือ “ใคร+ทำอะไร+กับใคร”

ขั้นที่ ๖ ฝึกการเขียนตามภาพวาดอย่างมีอิสระทางความคิด

สรุปผลและติดตาม (Check)

สรุปผลการแก้ไขปัญหการอ่านและการเขียน นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้” โดยเราจะใช้ชุดการทดสอบแบบคัดกรองการอ่านการเขียน ผลปรากฏว่าจากการดำเนินงานนักเรียนจำนวน ๓๔ คน ผ่านการทดสอบอยู่ที่ ร้อยละ ๘๐ ของการทดสอบ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการทดสอบความสามารถการอ่านออกของผู้เรียน (Reading) คะแนนการอ่านออกเสียง ๘๑.๘๐ คะแนน คะแนนการอ่านรู้เรื่อง ๘๒.๐๔ คะแนน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ ทางด้านการอ่านการเขียน ของนักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้” สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ ๘๐ ผลปรากฏว่าการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ “Active Learning” ประสบผลสำเร็จและ นักเรียนมีเจตคติที่ดีขึ้นในการเรียนการสอนในทุกรายวิชา สามารถได้จากแบบประเมินความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสม (Action) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้สามารถอ่านออกและเขียนได้ พร้อมมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมดำเนินงาน เมื่อจัดกระบวนการเสร็จสิ้นนักเรียนมีความกล้าแสดงออกและมั่นใจในการเรียนมากยิ่งขึ้นโดยมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในแต่ละ กิจกรรมที่คุณครู ได้ให้นักเรียนทำและฝึกความกล้าแสดงออกในหลายๆกิจกรรม เช่น นำเสนอภาษาไทยวันละ คำ อ่านเรื่องสั้น เล่า นิทานให้เพื่อนฟัง อ่านข่าวประจำวัน เป็นต้น

ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลที่เกิดกับโรงเรียน คือ โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม มีผลการทดสอบความสามารถอ่านออกของผู้เรียน (Reading) สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร้อยละ ๘๐

ผลที่เกิดกับครู คือ จากการทำ (Best Practice) Active Learning ที่ครูสามารถนำมาใช้จัดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้” และนวัตกรรม นี้สามารถนำไปเผยแพร่ให้ คุณครูชั้นอื่นๆได้นำเอาวิธีการหลักการในการสอนนี้ไปแก้ไขปัญหาคัดอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ในแต่ละชั้นได้ จะทำให้แต่ละชั้นจะเป็นชั้นที่ปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ และส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ทางด้าน การเรียนในแต่ละวิชาเพิ่มสูงขึ้น

ผลที่เกิดกับนักเรียน คือ นักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม มีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับดี รวมไปถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรายวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ อยู่ในระดับ ที่สูงขึ้นเป็นที่น่าพอใจของผู้บริหาร คณะครูและผู้ปกครองเป็นอย่างมาก รวมไปถึงผู้เรียนมีความสุขในการเรียนในทุกๆรายวิชา

ปัจจัยความสำเร็จ

จากการดำเนินงานพัฒนาการอ่านการเขียนนักเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ Active Learning โดยการบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับบุคคล หน่วยงาน และภาคีเครือข่าย ดังนี้ หน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ส่งเสริมให้ความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาและ อบรมการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning มีการปรึกษา ประชุมและวางแผนการร่วมกิจกรรม สร้าง ชุมชนการเรียนรู้ ะทางวิชาชีพ (PLC) มีการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์ งบประมาณบางส่วนในการจัด กิจกรรม พัฒนาด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนเรียนรวมโรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม ด้วยเทคนิค “บันได ๖ ขั้นสร้างสรรค์การเรียนรู้” เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และ ยังมีการนิเทศติดตาม ประเมินผลทุกภาคเรียนเพื่อนำผลมาถอดบทเรียนและวางแผนร่วมกัน ในภาคเรียนต่อไป ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน ภาคเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีการสนับสนุนและมี การเข้าร่วมประชุมวางแผนในการจัด กระบวนการเรียนการสอนที่แก้ไขปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีการเข้าร่วมพูดคุยและหาแนวทางแก้ไข รวมไปถึงรับทราบแนวทางในการปฏิบัติและให้ความร่วมมือกับ คุณครูอย่างเต็ม เปรียบเสมือนผู้ปกครองเป็นครูคนที่ ๒ ของเด็ก ๆ เมื่อเด็ก ๆ เลิกโรงเรียนกลับถึงบ้านผู้ปกครอง จะต้องใส่ใจเด็กกลุ่มนี้เป็นพิเศษต้องได้ใกล้ชิด เห็น พัฒนาการของเด็ก ๆ และผู้ปกครองมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ใส่ ใจในการพัฒนาพร้อม ๆ กับคุณครูเป็นอย่างมาก ทำให้ การดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมการอ่านไม่ออกเขียน ไม่ได้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

๑. การดำเนินงานที่เป็นระบบจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่ยั่งยืน
๒. การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต้องอาศัยปัจจัยหลายประการที่สำคัญคือ ปัจจัยด้านบุคลากรใน โรงเรียน และผู้เรียน
๓. การดำเนินกิจกรรมจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย
๔. ผู้ปกครองนับเป็นเครือข่ายการพัฒนาที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหาสารคาม
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ